

OBRAZLOŽENJE ODLUKE ŽIRIJA

Na sednici održanoj 14. decembra 2011. godine, žiri za dodelu Nagrade *Dobričin prsten*, pošto je svestrano razmotrio sve prispele predloge, tajnim glasanjem je jednoglasno odlučio da se to prestižno priznanje za životno delo dodeli ove godine **Ružici Sokić**.

Otkud ta jednoglasnost i jednodušnost u odluci žirija?

Za članove žirija bio je neupitan umetnički značaj koji je izgradila Ružica Sokić tokom svoje poluvekovne karijere „glumice za sve medije i sve žanrove“ - kako glasi naslov jednog od nadahnutih eseja napisanih o njoj. Ali ono što je bilo neupitno i što je nadahnjivalo njene saradnike da o Ružici pišu uzbudljive zapise i često cele studije (pre svega naši značajni pisci i reditelji, ali i kolege glumci) - istovremeno je „zamućivalo“ percepciju o dosegu njenog ukupnog scenskog ostvarenja. Naime, ova glumica nije mogla da veličini svog imena pripisuje značaj Antigone, Fedre, Alkestide, Selimene i drugih likova koji su u istoriju drame i pozorišta upisani kao obrazac za glumačko nadmetanje. Mitskoj veličini ovih karaktera ona je mogla da suprotstavi svoje Mileve, Rozike, Zorke, Žute, Juliške, Gospave i Leposave – anonimne žene sazdane od lokalnog, perifernog, našeg materijala. Ružica Sokić se sa efemernošću glume i pozorišta suočila kao malo ko od naših velikih glumaca ; nije mogla da ima čak ni posrednu iluziju o večnosti: ličnosti koje je ona uobličavala prvi put su se javljale na svetlu pozornice. Da istog časa ne sagore mogla je da spreči samo strast glumice za te svakidašnje „senke sna“, ličnosti sa socijalnog dna i bez istorije, bez uzora u pozorišnom i kulturnom nasleđu. Srećom po našu dramsku književnost postojala je takva glumica. Ružica je te likove umela da voli, razume, brani i pravda, bila je „za njih spremna i u boj i na sud“, kako kaže jedan od Ružicinih pisaca, Nebojša Romčević.

Tim likovima žena iz svakodnevice, sa velegradske periferije, njihovim trivijalnim sudbinama, Ružica Sokić umela je da podari svetlost unutarnje nade, da ih „prevede u metaforu o životnom optimizmu“ (R.Putnik). Zahvaljujući svom raskošnom daru za izražavanje tragikomičkog osećanja sveta, ona je postala neka vrsta medija za dramski izraz koji je tražio scensko ovaploćenje u delima Aleksandra Popovića, Mihića, Isakovića, Crnčevića, Romčevića, da navedemo samo autore koji su pisali za pozorište.

Glumac se za svoje autorstvo bori na stešnjenom prostoru između repertoarskih prioriteta pozorišta, autorskih ambicija reditelja i vladajućih trendova koji oblikuju ukus kulturne javnosti. Ružica Sokić je uspela da i u tako ograničenim opštim uslovima postane prepoznatljiva, ne samo kao glumica, nego i kao podsticajan saradnik i često glavni oslonac za stvaralaštvo naših najznačajnijih savremenih pisaca. Nezamenljiva u tumačenju likova, pre svega onih koje je kreirao Aleksandar Popović, ostavila je snažan pečat na jedan značajan period delovanja Ateljea 212. Cena nije bila mala. Likovi njenih antijunakinja težili su da potisnu iz pozorišnog sećanja ceo niz njenih glavnih i značajnih uloga u delima iz svetske literature (Horvat, Enkvist, Ružević, Adamov, Olbi, Vitrak, Žene, Pinter, Vesker, Gombrovič, Stopard). Igrala je, uostalom, u preko 80 komada. Ali, i nakon što je ispunila radni vek u Ateljeu 212, ona je nastavila karijeru sa istom strašću, shvatajući svaki novi projekat kao odsudan izazov, sa nepromenljivom intelektualnom zapitanošću, poznatom inicijalnom nesigurnošću kada započinje rad na novoj predstavi, ali i entuzijazmom – kao da prvu put stupa na pozorišnu scenu.

Svoj put prema *Dobričinom prstenu* Ružica Sokić je nastavila da gradi i kada je već imala zaokruženu karijeru. Glumački opus upotpunjavala je igrajući u komadima Bergmana, O'Nila, Čehova, Siniše Kovačevića, nastupala i u takozvanim alternativnim projektima, da bi se ponovo vratila Aleksandru Popoviću u najnovijoj predstavi Ateljea 212 *Play Popović*.

Žiri se nije bavio filmskim i televizijskim opusom Ružice Sokić. Uloge u ovim medijima samo upotpunjuju sliku o ovogodišnjem laureatu *Dobričinog prstena* - za njih je već dobila Nagradu *Pavle Vušić* za životno delo.

U Beogradu, 14.12.2012.

Žiri za dodelu *Dobričinog prstena* za 2011.

Nebojša Dugalić

Ksenija Jovanović

Slavko Milanović (zamenik predsednika)

Gorica Popović (predsednik)

Jelisaveta Sablić

Tihomir Stanić

Đurđa Tešić Popović